

Θέμα Α

A1. Θεωρία – Σελίδα 212 του σχολικού βιβλίου

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες σημείων για μια συνεχή συνάρτηση f , που μπορεί να θεωρηθούν ως πιθανές θέσεις τοπικών ακροτάτων:

- i. Τα άκρα διαστημάτων που αποτελούν το πεδίο ορισμού της f .
- ii. Τα εσωτερικά σημεία του πεδίου ορισμού της f στα οποία δεν υπάρχει η παράγωγος της f . Τα σημεία αυτά καλούνται **γωνιακά σημεία** της f .
- iii. Τα εσωτερικά σημεία του πεδίου ορισμού της f στα οποία υπάρχει η παράγωγος της f και είναι ίση με μηδέν. Τα σημεία αυτά καλούνται **στάσιμα σημεία** της f .

Τα γωνιακά και στάσιμα σημεία λέγονται **κρίσιμα σημεία** της f .

A2.

α)	Λάθος
β)	Σωστό
γ)	Λάθος
δ)	Λάθος
ε)	Σωστό

A3.

- α) $\int_{\alpha}^{\beta} \frac{1}{x} dx = [\ln x]_{\alpha}^{\beta} = \ln \beta - \ln \alpha$, με $\beta > \alpha > 0$.
- β) $(c)' = 0$, αν c σταθερά.
- γ) Αν η μεταβλητή x παίρνει τις τιμές x_1, x_2, \dots, x_k με αντίστοιχες συχνότητες v_1, v_2, \dots, v_k τότε η μέση τιμή της μεταβλητής είναι: $\bar{x} = \frac{v_1 x_1 + v_2 x_2 + \dots + v_k x_k}{v_1 + v_2 + \dots + v_k} = \frac{v_1 x_1 + v_2 x_2 + \dots + v_k x_k}{v}$.

Θέμα Β

B1.

Έχουμε:

- $v_2 = N_2 - v_1 = 34 - 20 = 14$ και
- $v_1 + v_2 + v_3 + v_4 = 50 \Leftrightarrow 20 + 14 + 12 + v_4 = 50$
 $\Leftrightarrow 46 + v_4 = 50$
 $\Leftrightarrow v_4 = 50 - 46$
 $\Leftrightarrow v_4 = 4$

Άρα:

Χρόνος σε Λεπτά	Κέντρο κλάσης κ_i	Συχνότητα v_i	Αθροιστική συχνότητα N_i	$\kappa_i \cdot v_i$	$\bar{x} - \kappa_i$	$(\bar{x} - \kappa_i)^2$	$(\bar{x} - \kappa_i)^2 \cdot v_i$
[5,15)	10	20	20	200	10	100	2000
[15,25)	20	14	34	280	0	0	0
[25,35)	30	12	46	360	-10	100	1200
[35,45)	40	4	50	160	-20	400	1600
Σύνολο		50		1000			4800

B2.

$$\text{Η μέση τιμή είναι: } \bar{x} = \frac{v_1 x_1 + v_2 x_2 + \dots + v_k x_k}{v_1 + v_2 + \dots + v_k} = \frac{v_1 x_1 + v_2 x_2 + \dots + v_k x_k}{v} = \frac{1000}{50} = 20 \text{ λεπτά.}$$

B3.

$$\begin{aligned} \text{Η διακύμανση είναι: } s^2 &= \frac{(\bar{x} - x_1)^2 \cdot v_1 + (\bar{x} - x_2)^2 \cdot v_2 + \dots + (\bar{x} - x_k)^2 \cdot v_k}{v_1 + v_2 + \dots + v_k} = \\ &= \frac{(\bar{x} - x_1)^2 \cdot v_1 + (\bar{x} - x_2)^2 \cdot v_2 + (\bar{x} - x_3)^2 \cdot v_3 + (\bar{x} - x_4)^2 \cdot v_4}{v_1 + v_2 + \dots + v_k} = \\ &= \frac{4800}{50} = \\ &= 96 \text{ λεπτά}^2. \end{aligned}$$

Επομένως, η τυπική απόκλιση είναι: $s = \sqrt{96} \approx 10$ λεπτά.

B4.

$$\text{Ο συντελεστής μεταβλητότητας είναι: } CV\% = \frac{s}{\bar{x}} \cdot 100\% = \frac{\sqrt{96}}{20} \cdot 100\% \approx \frac{10}{20} \cdot 100\% = 50\% .$$

Θέμα Γ

Γ1.

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (4x + 4e^{x-2}) = 4 \cdot 2 + 4 \cdot e^{2-2} = 8 + 4 \cdot e^0 = 8 + 4 \cdot 1 = 8 + 4 = 12.$$

Γ2.

$$\text{Επειδή } \lim_{x \rightarrow 2^+} (x^3 - 8) = 2^3 - 8 = 8 - 8 = 0$$

$$\text{και } \lim_{x \rightarrow 2^+} (\lambda x - 2\lambda) = \lambda \cdot 2 - 2\lambda = 0,$$

προκύπτει στο όριο $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x)$ η απροσδιόριστη μορφή $\frac{0}{0}$.

α' τρόπος:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^3 - 8}{\lambda x - 2\lambda} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^3 - 2^3}{\lambda x - 2\lambda} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x-2) \cdot (x^2 + x \cdot 2 + 2^2)}{\lambda(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x-2) \cdot (x^2 + 2x + 4)}{\lambda \cdot (x-2)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 + 2x + 4}{\lambda} = \\ &= \frac{2^2 + 2 \cdot 2 + 4}{\lambda} = \\ &= \frac{12}{\lambda}. \end{aligned}$$

β' τρόπος:

Παραγοντοποιούμε το $x^3 - 8$ με τη βοήθεια του σχήματος Horner:

1	0	0	-8	2
	2	4	8	
1	2	4	0	

Πηλίκο: $\pi(x) = x^2 + 2x + 4$

Υπόλοιπο: $\upsilon(x) = 0$

Ταυτότητα: $x^3 - 8 = (x - 2) \cdot (x^2 + 2x + 4) + 0$

Άρα:

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^3 - 8}{\lambda x - 2\lambda} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{\cancel{(x-2)} \cdot (x^2 + 2x + 4)}{\lambda \cdot \cancel{(x-2)}} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 + 2x + 4}{\lambda} = \frac{2^2 + 2 \cdot 2 + 4}{\lambda} = \frac{12}{\lambda}$$

Γ3.

Ακόμα, έχουμε: $f(2) = 4 \cdot 2 + 4 \cdot e^{2-2} = 8 + 4 \cdot e^0 = 8 + 4 \cdot 1 = 8 + 4 = 12$.

Για να είναι η f συνεχής στο $x_0 = 2$, πρέπει να ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = f(2)$$

Δηλαδή πρέπει: $\frac{12}{\lambda} = 12 \Leftrightarrow 12\lambda = 12 \Leftrightarrow \lambda = 1$.

Γ4.

Για $\lambda = 1$, έχουμε: $f(x) = \begin{cases} \frac{x^3 - 8}{x - 2}, & \text{αν } x > 2 \\ 4x + 4e^{x-2}, & \text{αν } x \leq 2 \end{cases}$

Επειδή για $x \in [1, 2]$, $f(x) = 4x + 4e^{x-2}$, έχουμε:

$$\int_1^2 f(x) dx = \int_1^2 (4x + 4e^{x-2}) dx = [2x^2 + 4e^{x-2}]_1^2 = (2 \cdot 2^2 + 4e^{2-2}) - (2 \cdot 1^2 + 4e^{1-2}) = 8 + 4 - 2 - 4e^{-1} = 10 - \frac{4}{e}$$

Θέμα Δ

Δ1.

Ο ρυθμός μεταβολής του βάρους του παγόβουνου είναι:

$$B'(t) = \left(-\frac{t^3}{3} + 2t^2 + 12t + 15 \right)'$$

$$B'(t) = -\frac{1}{3}(t^3)' + 2(t^2)' + 12(t)' + (15)'$$

$$B'(t) = -\frac{1}{3} \cdot 3t^2 + 2 \cdot 2t + 12 \cdot 1 + 0$$

$$B'(t) = -t^2 + 4t + 12 \text{ τόνοι/έτος, } 0 \leq t \leq 10.$$

Δ2.

Λύνουμε:

$$B'(t) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -t^2 + 4t + 12 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Delta = 4^2 - 4 \cdot (-1) \cdot 12 = 16 + 48 = 64 > 0, \text{ άρα έχουμε 2 λύσεις}$$

$$t_{1,2} = \frac{-4 \pm \sqrt{64}}{2 \cdot (-1)} = \frac{-4 \pm 8}{-2} = \begin{cases} \frac{-4-8}{-2} = \frac{-12}{-2} = 6 \\ \frac{-4+8}{-2} = \frac{4}{-2} = -2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{matrix} t = 6 & \text{ή} & t = -2 \\ \text{δεκτή} & & \text{απορρίπτεται} \end{matrix}$$

Ο πίνακας προσήμων της B' – μονοτονίας της B έχει ως εξής:

t	$-\infty$	0	6	10	$+\infty$	
$B'(t)$			+	0	-	
$B(t)$			↗		↘	

Άρα η B είναι:

- γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[0, 6]$ και
- γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[6, 10]$ και

Η B παρουσιάζει:

- (ολικό) μέγιστο στο $t_0 = 6$ έτη, το (ολικό) μέγιστο $B(6) = -\frac{6^3}{3} + 2 \cdot 6^2 + 12 \cdot 6 + 15 = 87$

Επομένως, το βάρος του παγόβουνου γίνεται μέγιστο τη χρονική στιγμή $t_0 = 6$ έτη.

Το μέγιστο βάρος του παγόβουνου είναι $B(6) = 87$ τόνοι.

Δ3.

Για $t \in [6, 9]$ η συνάρτηση B είναι γνησίως φθίνουσα. Άρα:

$$t \in [6, 9] \Leftrightarrow 6 \leq t \leq 9 \Leftrightarrow B(6) \geq B(t) \geq B(9) \Leftrightarrow B(9) \leq B(t) \leq B(6).$$

Δ4.

Ο ρυθμός μεταβολής του βάρους είναι $B'(t) = -t^2 + 4t + 12$ τόνοι/έτος, $0 \leq t \leq 10$.

Παραγωγίζουμε τη συνάρτηση $B'(t) = -t^2 + 4t + 12$ και παίρνουμε:

$$B''(t) = (-t^2 + 4t + 12)'$$

$$B''(t) = -(t^2)' + 4(t)' + (12)'$$

$$B''(t) = -2t + 4 \cdot 1 + 0$$

$$B''(t) = -2t + 4$$

Λύνουμε:

$$\begin{aligned} B''(t) = 0 &\Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow -2t + 4 = 0 &\Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow -2t = -4 &\Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \frac{-2t}{-2} = \frac{-4}{-2} &\Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow t = 2 & \end{aligned}$$

Ο πίνακας προσήμων της B'' – μονοτονίας της B' έχει ως εξής:

t	$-\infty$	0	2	10	$+\infty$
$B''(t)$			+	-	
$B'(t)$			↗		

Άρα η B' είναι:

- γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[0, 2]$ και
- γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[2, 10]$ και

Η B' παρουσιάζει:

- (ολικό) μέγιστο στο $t_1 = 2$ έτη, το (ολικό) μέγιστο $B'(2) = -2^2 + 4 \cdot 2 + 12 = 12$ τόνοι/έτος

Επομένως, ο ρυθμός μεταβολής του βάρους του παγόβουνου γίνεται μέγιστος τη χρονική στιγμή $t_1 = 2$ έτη.

Ο μέγιστος ρυθμός μεταβολής του βάρους του παγόβουνου είναι $B'(2) = -2^2 + 4 \cdot 2 + 12 = 16$ τόνοι/έτος.

